

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az orosz offenzíva elakadt

A kelet-porosz határon és Lengyelországban tart a harc — Przemysl védőseregének győzelmes kirohanása — A törökök megint megverték az oroszokat — Diadalmas előnyomulásunk Szerbia belsejében

Az entente számításai sehogyan sem válnak valóra. Negyedfél hónappal a háboru kitörése után végre abba a helyzetbe juthatt az orosz hadviselés, hogy nagy tömegben fölvonulhatott a német határ ellen. Franciaország — mint ismeretes — abban reménykedett, hogy az orosz lovas hadtestek mindjárt a háboru elején előzőnk Poroszországot és Németországot, hogy megvédelmezzék Berlint, nem lesz képes nagy erőket vetni a francia határra, mert nagyobb seregeket lesz kénytelen az orosz offenzívával szembe helyezni. Németország azóta letörölte a térképről Belgiumot, a tűznek és a vasnak rengeteg áradatát zudította Franciaországra és most, amikor a cár hadai a porosz határhoz értek, a francia-angol seregek utolsókat vonaglanak. Az orosz előnyomulás nem volt képes csak egy szemernyre is gyengíteni a nyugati harctéren a németek támadását, sőt minden jel arra vall, hogy a Kelet-Poroszország ellen másodízben megkísérelt orosz offenzíva az összeomlás előtt áll. A német hadvezetőség jelentése csak annyit mond, hogy a porosz határon, meg Lengyelországban még dülnek a harcok, a döntést a tegnapi sem hozta meg, de orosz részről már kezdik beismerni, hogy az új vállalkozás is meg-hiusult.

Természetesen, e vállalkozás kudarcát elősegítette az osztrák-magyar hadsereg, a mely rendíthetetlen hűséggel teljesíti a vállalt feladatot: feltartóztatni és visszazorítani az orosz áradatot. Új hadállásokba helyezkedett csapataink arcvonala ellen hiába próbálkozott az ellenség, amely nem veszi hasznát azoknak a területeknek, amelyeket önként engedünk át neki. Nem képesek boldogulni az oroszok Przemysl várával sem, amelynek hősi védőserege egy nagyszabású kirohanásban győngítette legutóbb az ostromlók erejét. A Kárpátok külső lejtőin is ugyancsak könnyű szerrel üztük vissza azokat az orosz csapatrészeket, amelyeket szerencsétlen soruk ezekre a tájakra vetett.

És bizonyára része van az orosz vállalkozás kudarcában a szent háboruba vonult török hadseregnek, amely nap-nap után diadallal méri össze fegyverét az oroszokkal a Kaukázusban. Az orosz jelentés orosz csapatok reorganizációjának szükségességéről beszél. Nem egyéb ez, mint leplezése a minden vonalon balul kiüjtött vállalkozásnak.

Déli haderőnk változatlan energiával

folytatja előnyomulását Szerbia belsejében. A mai jelentés ennek az előnyomulásnak új pontjairól tesz említést, új helységeket jelöl meg, ami a Valjevo ellen folyó hadműveleteken kívül egy más irányu operációra is enged következtetni.

Mai távirataink a harctéri eseményekről itt következnek:

Przemysl védelme

Budapest, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *Hivatalos jelentés az északkéleti hadszíntérről:*

Przemysl védelme úgy, mint a vár első körülfűzése alkalmával, ezuttal is a legélénkebb tevékenységgel folyik. Így tegnap az őrsereg nagyobb kirohanásával az ellenséget északra, a Rokietnica melletti magaslatokig visszazorította. Csapatunk e vállalkozásban igen csekély veszteséget szenvedtek.

A Kárpátokban az ellenséges különítményeknek egyes előőrseit könnyűséggel visszautasítottuk. Az orosz felderítés az arcvonal többi részein sem tud eredményt elérni.

HÖFER vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A nagy harcok az orosz-német határon

Berlin, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleten a harcok Keletporoszország határán és Orosz-Lengyelországban még tartanak. Döntés még nem történt.

Megakadt az orosz offenzíva

Berlin, november 15. A *Nowoje Wremja* az utóbbi harcokról írva azt jelenti, hogy új operációk Lengyelországban egyelőre lehetetlenek, mert az orosz csapatokat reorganizálni kell.

Török győzelem az oroszokon és angolokon

Konstantinápoly, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik:

Csapatunk megszállották Koturt, a perzsa Asserbeidschan egy helyét, melyet eddig az oroszok tartottak megszállva. Az oroszokat megvertük és megfutamtítottuk. Köp-

rikőj vidékén harcok voltak, melyekben csapatunk példás vitézséget tanúsítottak. Egyik ezredünk az 1905. számú magassági pont ellen három ízben intézett szuronytámadást. Az első sorban egy zászlóalj őrnagya és tisztjainak legnagyobb része elesett. Végül csapatunk behatoltak ebbe az állásba. Az ellenséges csapatokból, amelyek e pontot megszállva tartották, egyetlenegy sem maradt épen. Bőséges hadizsákmány jutott kezünkbe, ezek között igen sok erődítési anyag.

Heves támadást intéztünk az angolok ellen, akik Vot mellett a basszoral parton tartózkodtak. Az angolok hatvan halottat vesztek.

A szent háboru

A papi tanács ülése

Konstantinápoly, november 15. A seik-ül-islam palotájában Sztambulban a papi tanács tegnap Enver pasa, valamint Talaat bey hadügyminiszter részvételével ülést tartott, a mely elhatározta, hogy a szent háboru hirdetését papi követek kiküldésével fogja eszközölni. Körülbelül elkészültek a szervezett, amely lehetővé teszi, hogy a szultán szent irádéját az ellenség elzárási kísérletei dacára is elterjessze az összes mohamedánlakta területeken. A mozgalmat Enver pasa szervezi.

Konstantinápoly, november 15. Az *Agence Ottomane* jelenti: Kormányunk az egész nép óhaját teljesítette elhatározásával. Mi át vagunk hatva a háboru szentségétől és ezért szilárdan el vagyunk kötelezve, hogy minden áldozattal, amit csak követelnek tőlünk, résztvegyünk benne. Nagy számmal jelentkeznek önkéntesek hadi szolgálatra.

Oroszország és a mohamedán kormányok

Stockholm, november 15. Pétervárról jelentik: Oroszország fölszólította Ázsiának az orosz érdekkörbe tartozó mindazon államoknak a kormányait, amelyek az orosz kormányval összeköttetést tartanak fenn, hogy a kalifa fölhívásával szemben elfogalandó álláspontjukról nyilatkozzanak.

Az angolgyűlölet Egyiptomban

Róma, november 15. Egyiptomból ide érkezett olasz utazók beszélik, hogy az egész

ország forrong. Az angolok lázasan dolgoznak az ország megvédelmezésén. Nehéz tüzértséget vezényeltek Egyiptomba és katonai fölyvonulásokkal próbálják megfélemlíteni a lakosságot. Az arab notabilitások kénytelenek voltak hűséget esküdni az angol tábornoknak, azonban semmi kétség, hogy a *ben-szülöttek érvénytelennek fogják tekinteni a kikényszerített esküt. Az egyiptomi hercegek hiutasítása a lakosságnak még az angolbarát részét is elidegenítette.*

A belga—francia harctér

Berlin, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti:

A jobb szárnyon vívott harcokban a kedvezőtlen időjárás miatt tegnap is csak csekély mértékben haladtunk, mialatt fáradságosan előbbre küzdöttük magunkat. Néhány száz franciát és angolt foglyul ejtettünk és két géppuskát zsákmányoltunk.

Az argonnei erdőben erős francia támaszponton sikerült a francia csapatokat széjjelverni és a hadállást rohammal bevenni.

A franciáknak az a jelentése, mintha Coincourtnál, Marsaltól délre, a német csapatot szétzilálták volna, koholmány. A franciáknak ellenkezőleg, itt jelentékeny veszteségeik voltak, míg mi egyetlen embert sem veszítettünk.

Elsülyedt angol tüzértség

Berlin, november 15. A *Localanzeiger* jelenti *Rotterdamból*:

Az angol tüzértség Ypern környékén a rengeteg iszapban elsülyedt.

Rotterdam, november 15. A legutolsó angol harctéri jelentés megerősíti, hogy a német offenzíva *Észak-Franciaországban az angol állások ellen előrehaladt és beismerte az angolok északi szárnyának részleges visszaszorítását.*

Ellentétek Belgium és Anglia közt

Brüsszel, november 15. A legjobb forrásból megerősítik, hogy *Belgium és Anglia között nagyon komoly ellentétek támadtak.* — Hire jár, hogy *Albert király és az angol hadvezetőség között megszakadt minden személyes érintkezés.*

Roberts lord meghalt

London, november 15. *Roberst lord tábornagy, az indiai csapatok főparancsnoka, a francia harctéren kapott tüdőgyulladás következtében meghalt.*

Roberts Frederick Sleigh gróf 1832-ben született Írországból. 1879-től 1880-ig az afgánok ellen harcolt győzelmesen. 1885-től 1892-ig az indiai sereg főparancsnoka volt. 1895-ben tábornagy lett. 1900-ban őt küldték Buller helyébe fővezérnek a burok ellen. Itt első nevezetes haditette az volt, amikor Kronje seregét elfogta és bevonult Pretoriába. — 1901-ben Kitchener lordnak adta át a fővezértséget. Hazatérve grófi rangot és százezer font sterling nemzeti jutalmat kapott. 1901-től 1904-ig az egész angol hadsereg főparancsnoka volt.

Csapatunk Valjevo előtt

Budapest, november 15. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A *déli hadszíntérről hivatalosan jelentik*:

Az ellenség a Valjevótól északra és nyugatra fekvő magaslatokon, hogy tréningek

elvonulásához időt nyerjen, előre elkészített hadállásokban ismét ellenállást fejt ki. Csapatainknak, melyek a folytonos harcok és a nagy fáradság ellenére is a legjobb kedvben vannak, már tegnap sikerült bevenni az ellenség hadállásának kulcspontját: a Kamenica melletti magaslatokat, a Loznica—Valjevo-i ut mentén. Ötszáznyolcvan szerbet foglyul ejtettünk és igen sok fegyvert és löszert zsákmányoltunk.

Csapatunk tegnap este Obrenovac előtt Ubna és a Jautinai hegyhát ellen támadva a Kamenicától keletre fekvő és déli irányban Stubicáig, a Rogatica—Valjevo-i utnak legmagasabb pontjáig terjedő gerinevonalon állottak.

Pontos bombavetés a repülőgépekről

Magyar mérnökök találmánya

Budapest, november 15. (Magyar Távirati Iroda.) — Két hadbavonult magyar mérnök olyan készüléket konstruált, amelylyel feltétlenül pontossággal lehet ledobni a bombákat a repülőgépekről. A bemutatott készülékkel már megejtették a kísérleteket, amelyek meglepő sikerrel jártak. A hadvezetőség nagy örömmel fogadta a magyar mérnökök találmányát, amely előreláthatóan óriási szerephez jut a háboruban.

A hadikölcsön és az otthon tartogatott pénzkészletek

Köztudomású dolog, hogy a közönség nagy része a takarékpénztári intézmény jelenlegi nagy elterjedtsége és fejlettsége mellett is a kellenél jóval nagyobb összegeket szokott odahaza tartogatni. E korántsem gazdaságos eljárás oka népünk konzervatív hajlandóságában gyökerezik. A háborus állapot és a velejárási riadt félelem ennek a gazdaságilag káros szokásnak valóságos melegegya lett. A közönség bizalmatlanságát fokozta a moratórium is, amelyben csak kevesen látják az oktan gazdasági pánik megakadályozására feltétlenül szükséges és csupán átmeneti jellegű célszerű védő intézkedést, hanem a legtöbben károsító korlátozásnak veszik készpénzüket felett való szabad rendelkezés tekintetében. A közönség körében az az alaptalan feltevés is tért hódított, hogy a moratóriumot esetleg azokra a betétekre is kiterjeszthetik, amelyeket a közönség ez év augusztus elseje után helyezett takaréka és ennek folytán a közönség úgy gondolkozik, hogy inkább gyümölcsötlenül magánál tartja pénzkészletét, semmint kitegye magát annak, hogy akkor, amidőn szüksége lesz rá, pénzéhez ne jusson.

E kedvezőtlen és káros kihatású állapotot lényegesen segíthet a most kibocsátott hadikölcsön. Ennek feltételeit és módosait a pénzügyi kormány céltudatosan úgy állapította meg, hogy ezzel a közönségnek kedvező alkalom nyíljon a háborus állapot okozta oktan félelem és bizalmatlanság miatt gyümölcsötlenül visszatartott pénzkészleteit feltétlenül biztosan, jövedelmezően és célszerűen elhelyezni.

E tekintetben igen nagy eredményeket lehetne elérni a közönség kellő felvilágosítása által. Itt igen fontos, hazafias kötelesség hárul a gazdaságilag fejlettebb érzékű és közgazdasági ismeretekkel bíró értelműsége és

ennek keretén belül elsősorban a széles néprétegekkel gyakran és közvetlenül érintkező közigazgatási tisztviselőkre, telkészekre és tanítókra.

Fel kell világosítani a közönséget arról a közgazdasági igazságról, hogy a pénzünek is — tehát a rejtve őrzött pénznek is — tulajdonképpen a magyar állam hatalma, tekintélye és fizetőképessége adja meg az értékét. És ugyanezen tényezők biztosítván a kibocsátásra került hadi kölcsönkötvények értékét is, önmagától értődik, hogy a magyar állami kötvény semmivel sem nyújt kisebb biztonságot, mint maga a pénz. Különbség csak az, hogy az otthon őrzött pénz kamatot nem hoz, míg a hadikölcsön-kötvény busásan gyümölcsözik. Könnyű megértetni tehát az egyszerűbb emberekkel is, hogy gazdaságosan és célszerűen csak akkor járnak el, ha az odahaza tartogatott pénzzel ily kötvényeket vesznek, illetve a most meginduló aláírásakor ilyen kötvényeket jegyeznek, mert ily módon pénzüik biztosan meghozza még a 6 %-nál is nagyobb kamatot és emellett, ha pénzre van szükségük, a hadikölcsönkötvényekre, a kötvény értékének 75 %-a erejéig, bármikor kölcsönt nyújt leghatalmasabb pénzüintézetünk: az Osztrák-Magyar Bank és a Hadikölcsön-Pénztár, még pedig kedvezményes kamatláb mellett, amely valószínűleg mindig kisebb lesz annál a kamatlábnál, amelyet a kötvénytulajdonos kötvénye után az államkincstártól kap, tehát a pénzbeszerzés kamatvesztéssel nem jár, sőt sok esetben kamatnyereséget eredményez.

A nemzetnek a hadikölcsönkibocsátás sikeréhez fűződő nagy érdekei itt teljesen egybeesvén úgy az általános közgazdasági, mint a jól felfogott magánérdekkel is, a gazdaságilag műveltebb rétegek példaadása és tájékoztató felvilágosítása bizonyára meghozza azt a nagyjelentőségű eredményt, hogy a gyümölcsötlenül visszatartott tőkék nagy tömege a hadikölcsön révén belekerül a nemzet gazdasági életének vérkeringésébe és így ezek az eddig meddősségre kárhozott tőkék is termékenyítő szerepet vesznek fel.

A hadikölcsön és az árvapénzek

A most kibocsátásra kerülő hadikölcsönkötvények, mint magyar állampapírok, a gyámoltak és gondnokoltak pénzének gyümölcsöző elhelyezésére is nagyon előnyösen használhatók fel. Előrelátható tehát, hogy ezeknek a tőkéknek jelentős része is a hadikölcsön-kötvényekben fog elhelyezést keresni.

A debreceni gazdák és a hadikölcsön

A Gazdakörben ma tartott előadást a Gazdasági Egyesület felkérésére Szántó Sámuel dr., a Kölcsönös Segélyező Egylet igazgatója az új hadikölcsönről. Ötletesen, eredeti módon győzte meg a gazdaközönséget az új kölcsön előnyeiről és kifejtette, mennyire tévednek azok, kik az ezüst és papírpénzt otthon őrzik. Felemlítette a bankok és a sajtó nagy áldozatkészségét, mellyel a kölcsönt propagálják. Az előadást a hallgatóság nevében Rickl Antal köszönte meg, Domahidy Elemér főispán pedig a gazdátársadalmat buzdította a kölcsön jegyzésére.

Az Omke. debreceni kerülete

Kontsek Géza elnökle alatt óriási érdeklődés mellett folyt le ma délután az Omke. debreceni kerületének gyűlése, amelynek tárgyát a hadikölcsönrel összefüggő nagy pénzügyi kérdések képezték. Balkányi Béla titkár

az Omke
a harcol
küzdő s
harcoló
tartja, h
teremtés
dr., a M
fiókjána
hadikölc
tott azo
ezen kö
nem üz
tővá te
ebbe a
hogy a
a kölcs
Ve
nagyom
minden
mutató
lesz eg
sára. M
melybe
Szent
részt. A
jelent
működ

A hadi

M

Fiókja.

Al

Al

De

De

K

T

D

Ország

Fe

A

S

után

ga P

Az ü

beszá

vegye

amely

lentet

főrv

vost

az id

orvos

a fői

a bü

két t

tézk

bizot

és V

len i

gatá

latot

gess

Biró

a fő

zott

lásá

indi

tag

fize

vilá

az Omke, hagyományaira hivatkozott, amely a harcoló kereskedő osztálynak volt mindig a küzdő szerve, de most meghajtja zászlóját a harcoló nemzet előtt és szent kötelességének tartja, hogy a háboru anyagi eszközeinek előteremtésénél munkáljon közre. Keller József dr., a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának főnöke alapos tanulmányában az új hadikölcsön föltételeit ismertette és rámutatott azokra a nagyszerű előnyökre, amelyek ezen kölcsön jegyzését nemcsak hazafias, hanem üzleti szempontból is rendkívül ajánlhatóvá teszik. Kívánja, hogy az eldugott tőkék ebbe a kölcsönbe helyeztessenek el és óhajtja, hogy az Omke, minden tagja közreműködjön a kölcsön sikere érdekében.

Verzár Kálmán vezérigazgató azokra a nagyon aktuális, még nem tudott, vagy nem mindenki előtt ismeretes detailkérdésekre mutatott rá, amelyeknek tisztázása alkalmas lesz egyes látszólagos nehézségek elhárítására. Magas színvonalu vita indult meg, melyben Szántó Sámuel, Kernhoffer József, Szentessy Ferenc, Freund Jenő dr. vettek részt. Az ülés végén Kontsek Géza elnök bejelentette az Omke, további tevékeny közreműködését a nagy nemzeti cél szolgálatában.

A hadikölcsön jegyzési helyei Debrecenben:

Magyar Általános Hitelbank debreceni Fiókja.

Áltöldi Takarékpénztár.

Általános Forgalmi Bank.

Debreceni Első Takarékpénztár.

Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank.

Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet.

Takarék- és Hitelintézet.

Debreceni Ipari Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Felfüggesztett tiszti orvosok

A vegyes katonai és polgári bizottság vádja

Szenzációs ülést tartott csütörtökön délután Szabadka város közigazgatási bizottsága Purgly Sándor dr. főispán elnöklésével. Az ülésen ugyanis a polgármesteri jelentés beszámolt arról, hogy Szabadkán egy hét óta vegyes katonai és polgári bizottság nyomoz, amely Biró Károly dr. polgármesternél bejelentette, hogy Günther József dr. városi tiszti főorvost és Vécsei Jenő dr. hatósági tiszti orvost előzetes letartóztatásba helyezte. Erre az időre Novák József dr. bizott meg a főorvosi teendőik végzésével.

A polgármesteri jelentés elhangzása után a főispán kezdett beszélni. Előadta, hogy az a bűn, ami miatt a törvényhatóság nevezett két tisztviseletjét a hatóság őrizetbe vette, intézkedéseket von maga után a közigazgatási bizottság részéről és így Günther József dr. és Vécsei Jenő dr. városi tiszti orvosok ellen indítványozza, hogy rendelje el a közigazgatási bizottság a fegyelmit megelőző vizsgálatot és a büntény tisztázásáig egyelőre függeszse fel állásuktól a nevezett tisztviseletket. Biró Károly dr. felszólalása után a bizottság a főispán indítványának értelmében határozott és a két tiszti orvost felfüggesztette állásától, a fegyelmit megelőző vizsgálatot megindította ellenük. Flatt Viktor dr. bizottsági tag az iránt érdeklődött, mi lesz a két orvos fizetésével. A polgármester adta meg a fölvilágosítást, hogy a fizetésük egyharmada

jár nekik, a törvényhatósági bizottság azonban felemelheti a felére a fizetést.

Szabadkán óriási feltűnést kelt a két orvos ügye. Günther József dr., aki fia Günther Antal volt igazságügyminiszternek, a Kuria jelenlegi elnökének, négy évvel ezelőtt került Szabadkára, ahol főorvosnak választották meg. A szabadkai lapok vezércikkeiben is bár, de nagyon óvatosan írják körül a bűnt, ami miatt a felfüggesztés és az őrizetbe helyezés történt. Az egyik például így ír:

„Az a bűn, amelyet most teljes eréllyel üldözni kezdenek, már szinte nem is ment erkölcsi fogatkozás számba. S ha előbb kezdtek volna sujtani azokat, akik befolyást, vagyont arra használnák fel, hogy még egyenlőtlenebbé tegyék azt az ellentétet, amely a vagyon és szegénység közt van, mert egy polgári kötelesség teljesítése alól a vagyonosokat mentesítik — akkor a mostani sajnálatos események nem következtek volna be.”

A burkolt vád lényege az, hogy a két orvos sorozások és felülvizsgálatok alkalmával megvesztegette magát. — Szabadkán még több letartóztatás várható.

HIREK

*

Tüdős János dr. kilépett a függetlenségi pártból

A háborus viszonyok között is nagy érdeklődésre tarthat számot az a hír, hogy Tüdős János dr., Debrecen város I. kerületének országgyűlési képviselője, kilépett az Egyesült függetlenségi- és 48-as pártból. Ezt az elhatározását Tüdős János dr. még október 31-én bejelentette az országos függetlenségi párt elnökének, majd november 7-én a debreceni párt elnökségével is tudatta kilépését.

Azokat, akik Tüdős János dr. szereplését figyelemmel kísérték, nem lepheti meg a most regisztrált esemény. Általánosan tudott dolog ugyanis, hogy Tüdős dr. nem értett egyet a függetlenségi párttal azzal a taktikájával, amely a legvadabb obstrukciót szegte a véderő megerősítésére irányuló kormánytörekvés ellen s az eldurvult parlamenti harcmodortól távol tartotta magát. — Attól fogva pedig, amikor a függetlenségi párt ügyvezető elnöke, Károlyi Mihály gróf, az orosz-francia szövetség mellett kezdett propagandát s a függetlenségi képviselők Pétervárra, majd Párisba való kirándulását szorgalmazta, tájékkára sem nézett többé a függetlenségi pártkörnek, amelyből most természetesen szintén kilépett.

Elhatározásának motívumairól különben Tüdős János dr. nem adott nekünk semmi felvilágosítást, csupán megerősítette a kilépéséről elterjedt híreket és közölte, hogy nincs szándékában belépni semmiféle politikai pártba, teljesen pártokon kívül áll, sőt a legközelebbi időben teljesen vissza fog vonulni a politikai élettől.

— Derecske a hadikölcsönért. Derecskéről jelenti tudósítónk: Derecske község képviselőtestülete tegnap tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a nemzeti hadikölcsönből 150,000 koronát jegyez.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál november hó 15-én volt:

Munkáskínálat: Asztalos 70, ács 22, bádógos 12, borbély 12, betonos 2, cipész, csizmadia 56, cukrász 1, dajka 5, elektrotechnikus 2, fémestergályos 2, fűszeres 5, földmunkás 8, gazdasági munkavezető 17, gépész 56,

géplakatos 16, gyári munkás 92, kazánfűtő 17, kályhás 1, kefekötő 12, kárpitós 5, kovács 38, kerékgyártó 26, kőműves 90, könykötő 1, könyvnyomdász 9, kereskedő 5, kocsis 9, kertész 2, lakatos 56, mázó 12, mészáros 3, mindenes 20, molnár 4, mezei munkás 309, mezőgazdasági cseléd 24, napszámos 45, napszámosnő 133, papucos 2, palafedő 1, pincér 3, rajzoló 4, reszelővágó 1, ruhafestő 1, sütő 3, magyarszabó 8, németszabó 55, szobafestő 10, szijgyártó 1, szerelő 17, szakácsnő 7, házmester 4, üzleti alkalmazott 72, varrónő 14. — Összesen 1366.

Munkáskereslet: Raktárba 200, kovács 11, kocsis 12, iparos tanonc 6, cipész 65, csizmadia 13, kertész 2, kerékgyártó 2, mindenes 9, szakácsnő 4, szabó 9, házmester 5, gyári munkás 6, fodrász 9, béres 3, bulyás 2, kendás 1, majoros 1, gépész 4, lakatos 1, gépezskovács 1, ispán 1, napszámos 4, hétes 2, mosodamunkás 6, bádógos 2, famunkás 2, seprővágó leány 1, tehenész 1, szőlő munkás 10. — Összesen 523.

— A cenzura ördöge. Egy nagy párisi ujság cikket akart közölni a keleti francia hadsereg vezérének, de Castelnau tábornoknak az érdemeiről. Mivel a cikkben sok olyan részlet is volt, amit a cenzura nem akart megismertetni a nyilvánossággal, az utolsó mondat a törlések után így hangzott: „De Castelnau tábornok igazi hős... tizennégy nap óta nem mosta meg sem az arcát, sem a kezét.”

— Gyógyszertár-megnyitás. A Hunyadi- és Barna-utca sarkán engedélyezett új gyógyszeriárt, a hivatalos vizsgálat megejtése után, folyó hó 9-én adta át a forgalomnak Muraközy László gyógyszerész.

— A szerb harctér „Bertál”. A szerb harctéren küzdő katonai leveléből közöljük az alábbi részleteket:

Itt már meglehetősen hideg van. Sőt hó is volt már. A mi „Bertáink” naponta hallatják óriási hangjukat. (Ha a Budapesti Opera szerződötne belőlük csak egyet is, kénytelen volna az operát átalapítani, mert gyönyörű tenorjuktól a falak megrepednének.) Koncerteket rendeznek a „Vadakknak”, de ezek, annak dacára, hogy ezek a hangversenyek díjtalanok, már az első akkordok után futni kezdenek s nem hajlandók végighallgatni. De hála a mi „Bertáinknak” ők sem restek s utánuk engedik hangjaikat körülbelül tizennégy kilométerig. — Ezek a „Berták” a nagy mozsárgyuk, melyek százhetven kilogramos üdvözlőket küldözgetnek a szerbeknek.

— Az eddig megjelent összes veszteségi lajstromok kiadóhivatalunkban kaphatók.

— Az izr. nőegylet varróműhelye egy héttel ezelőtt nyílt meg a Piac-utca 26. szám alatti új városi bérházban. Ezidőszereint már 21 hivatásos varrónő talált a varróműhelyben foglalkozást, míg egész serege a bájos önkéntes varrónőknek ölt, szab naphosszat, hogy a hadbavonultaknak, azok családtagjainak és más szegénysorsu gyermekeknek meleg ruhát készítsen. A munka eddigi sikerében jelentékeny része van Geiger Hilda urleánynak, aki a legnagyobb buzgalommal gyakorolja a felügyeletet. Az anyagbeszerzéshez hozzájárultak: Dr. Popper Alajosné 4, Geiger Simonné 10 koronával, Aczél Henrik, Csáthy Károly, Hegedűs és Sándor, Meisels Mariska, dr. Löfkovits Mártonné, Löfkovits Arturné, Löfkovits Stefi, Geiger Simonné, dr. Czako Zsigmondné, Lukács Arminné, Schenk Leoné, dr. Freund Jenőné, Mandel Jenőné, Geiger Hilda, Ungár Jenőné, Kurecz Klári, Fried Samuné, Falk Arminné, dr. Magyar Simonné, Geiger Magda, Bauer Károlyné, dr. Balkányi Miklósné, Kellner Dávidné, Fried Annus, Doktor Arminné, Fürst Ödönné, Stern Józsefné, Braun Bianka, Erzsébet kézimunka-üzlet ruhaszövetekkel és ruhaneműkkel. — A műhely vezetősége azonban nemcsak anyagi hozzájárulást kér az áldozatkész közönségtől, hanem megrendelése-

ket is. Elfogadja és pontosan végezteti el még a legapróbb megbízásokat és átalakításokat is, hogy minél több munkanélküli varrónő találhasson ott foglalkozást.

— **A Caillaux-házaspár kivándorol.** Bordeauxból táviratozzák: Caillaux volt francia pénzügyminiszter nejével együtt a Peru páncélos cirkálón Délamerikába indult. Caillauxék hír szerint nem is térnek többé vissza Franciaországba, mert a helyzetük ott Caillauxné ismeretes bünpöremiatt tarthatatlanná vált. — A hirt meglehetősen bizalmatlanul kell fogadni, mert Caillauxékrol egyremásra a legellentetesebb verziók keringenek.

— **A Világháború Képes Krónikája.** A Révai Testvérek kiadásában megindult népszerű folyóiratnak most jelent meg a hatodik füzet. Az új füzetben a háború történetével kapcsolatban érdekes cikket közöl a világháború legnagyobb szenzációjáról, a folyton emlegetett 30.5 és 42 centiméteres ágyúkról is. Főbb fejezetei egyébként a következők: Anglia Németország ellen. — A háború a tengeren. — Az Amphion elsüllyedése. — Belgrádtól Szabácsig. — Bosznia és Hercegovina határán. — A szkutari-i német különítmény. — Még két hadüzenet. — A háború és a gazdasági élet. — Az első sebesültek. — A füzetet művészi illusztrációk és képmellékletek teszik változatosabbá csatolva van hozzá ingyen mellékletként Jókai: „A jövő század regénye” című művének egy íve. Előfizetési ára negyedévre 3 korona, félévre 6 korona, egy füzet ára 24 fillér. Kapható mindenütt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Üllői-ut 18.

A debreceni segítő-akció

A katonák karácsonya

A katonák számára készített karácsonyi ajándék-csomagok már most megrendelhetők a főispáni titkári hivatalban 3 koronáért. A csomagok továbbításáról a főispáni hivatal gondoskodik.

A katonák családjaiért

A katonák családjainak segélyezésére újabban adakoztak: Baltazár Dezső dr. 100. N. N. 3.30, Reithoffer Rezsóné 2, Varga Józsefné 1, Balog Lajos 2, Hamburg Gizi 2, Katz Szeréna 2, Kloták József 4, Kloták Katica 2, Kiss Juliska 3 kor.

Téli ruhát a katonáknak

A nőipariskola adományaihoz munkájukkal hozzájárultak: Szendrei Róza, Nagy Mária, Fagó Ilona, Horváth Zsófi, Kádár Mária, Somorjai Gizi, Papp Erzszi, Ternvei Klári, Tóth Juliska, Dankó Erzsébet, Bán Erzsébet, Deák Irén, Tóth Ilona, Budai Róza, Szendrei Rózi, Szuhányi Emi összesen 9 fejevédő, 5 csuklővédő, 1 pár térdvédő.

A debreceni izr. nőegyesület adományához hozzájárultak: Dr. Balkányi Miklósné, Braun Bianka, N. N., Ritter Ignácné, Nagy Józsefné, dr. Engel Ignácné, Stern Erzsike, Kollár Matild összesen 78 fejevédő, 36 pár csuklővédő, 15 térdvédő, 12 hasvédő.

DEUTSON-
üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gyenge vajas liptól turo mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek órási raktárán, LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Képes
harci da ok többféle szöveggel viszonteladónak nagy kedvezmény-nyel. — Megrendelhető Debreczenben, Piac utca 49. sz. alatt, II. udvar, I-ső első emelet, könyvkiadóhivatalban.

2-3

uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Tábori borítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Zománc
cimtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

ELADÓ

vagy
bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás v. gott.

Pacsirta-u. 47.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok
Flanellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

6%-os hadikölcsönre

jegyzéseket már most elfogad eredeti feltételek mellett

az Alföldi Takarékpénztár Debreczenben.

6 SZÁZALÉKOS HADIKÖLCSÖNRE

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad és a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja az

ÁLTALÁNOS FORGALMI BANK RÉSZV.-TÁRS.

Debreczen, Piac-utca 65. szám.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szemben.

URANUS Telefon 3-28.
Korona-Passage

Hétfőn — Kedden
november hó 16-án, 17-én

A művész szerelme.

Előkelő dráma 4 felvonásban.

Az eloszerélt gyöngy. Humoros.
A regényes menyasszony Bohózat.
Egyetlen ut a boldogsághoz.
Kacagató.

Séta a Citádes tó körül.
Természeti szépségek.

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsölye 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 80 fill. III. hely 20 fill.

Előadások este 6 órától folytatódagos bemenettel.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

HÉTFŐN, KEDDEN, SZERDÁN, CSÜTÖRTÖKÖN
november hó 16-án, 17-én, 18-án, 19-én

A kinematográfia legújabb remeke
1870—1871.

A NAGY ESZTENDŐ

NÉMETORSZÁG DICŐ NAPJAI.
(A NÉMET-FRANCIA HADJÁRAT.)

Realisztikus háborús film 3 felvonásban
A végzetes vadászat Színes látványos felv.
Az a a építészeti csodá I. ismeretterjesztő.
A Grünbaum testvérek pénztárosnője.
Kacagató vígjáték.
Maxi mint drámai színmű. Bohózat.
Dar és Dar. Varieté kép.

Előadások este 6 órától folytatódagos bemenettel.

Rendes helyárak.